ŠIAURĖS ATLANTO SUTARTIS

Šios Sutarties Šalys patvirtina savo tikėjimą Jungtinių Tautų Chartijos tikslais ir principais bei troškimą taikiai sugyventi su visomis tautomis ir visomis vyriausybėmis. Jos yra įsipareigojusios saugoti savo tautų laisvę, bendrą paveldą ir civilizaciją, grindžiamą demokratijos, asmens laisvės bei teisės viešpatavimo principais. Jos siekia didinti stabilumą ir gerovę Šiaurės Atlanto regione. Jos yra pasiryžusios suvienyti savo pastangas kolektyvinės gynybos bei taikos ir saugumo išsaugojimo labui.

Todėl šioje Šiaurės Atlanto Sutartyje jos s u s i t a r ė:

1 straipsnis

Šalys įsipareigoja, kaip nustatyta Jungtinių Tautų Chartijoje, bet kokį tarptautinį ginčą, kuriame jos gali dalyvauti, spręsti taikiu būdu taip, kad tarptautinei taikai, saugumui bei teisingumui neiškiltų pavojus, ir savo tarptautiniuose santykiuose susilaikyti nuo grasinimo jėga ar jėgos panaudojimo bet kuriuo būdu, nesuderinamu su Jungtinių Tautų tikslais.

2 straipsnis

Šalys prisidės prie tolesnio taikių ir draugiškų tarptautinių santykių plėtojimo stiprindamos savo laisvas institucijas, siekdamos geresnio principų, kuriais grindžiamos tos institucijos, supratimo bei plėtodamos stabilumo ir gerovės sąlygas. Jos stengsis pašalinti prieštaravimus savo tarptautinėje ekonominėje politikoje bei skatins bet kurių iš jų arba jų visų ekonominį bendradarbiavimą.

3 straipsnis

Kuo efektyviau siekdamos šios Sutarties tikslų, Šalys, kiekviena atskirai ir kartu, nuolatinėmis ir veiksmingomis savo pačių bei tarpusavio paramos priemonėmis palaikys ir plėtos individualų ir kolektyvinį pajėgumą ginkluotam užpuolimui atremti.

4 straipsnis

Šalys tarpusavyje konsultuosis, jeigu bet kurios iš jų nuomone, kiltų grėsmė bet kurios Šalies teritoriniam vientisumui, politinei nepriklausomybei ar saugumui.

5 straipsnis

Šalys susitaria, kad vienos ar kelių iš jų ginkluotas užpuolimas Europoje ar Šiaurės Amerikoje bus laikomas jų visų užpuolimu, ir todėl susitarė, kad tokio ginkluoto užpuolimo atveju kiekviena iš jų, įgyvendindama individualios ar kolektyvinės savigynos teisę, pripažintą Jungtinių Tautų Chartijos 51 straipsnyje, nedelsdama suteiks pagalbą užpultai ar užpultoms Šalims, individualiai ir kartu su kitomis Šalimis, imdamasi tokių veiksmų, kokie atrodys būtini, įskaitant ginkluotos jėgos panaudojimą, Šiaurės Atlanto regiono saugumui atkurti ir palaikyti.

Apie kiekvieną tokį ginkluotą užpuolimą bei visas priemones, kurių buvo imtasi užpuolimo atveju, nedelsiant pranešama Saugumo Tarybai. Tos priemonės nutraukiamos po to, kai Saugumo Taryba imasi priemonių, būtinų atkurti ir palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą.

6 straipsnis

5 straipsnyje vartojama sąvoka „vienos ar kelių Šalių ginkluotas užpuolimas“ reiškia ginkluotą užpuolimą:

bet kurios Šalies teritorijos Europoje ar Šiaurės Amerikoje, Prancūzijos Alžyro Departamentų, Turkijos teritorijos arba salų, esančių bet kurios iš Šalių jurisdikcijoje Šiaurės Atlanto regione į šiaurę nuo Vėžio atogrąžos;

bet kurios iš Šalių pajėgų, laivų ar orlaivių, kai šie yra tose teritorijose ar virš jų, ar bet kuriame kitame Europos regione, kur Sutarties įsigaliojimo dieną yra dislokuotos bet kurios iš Šalių okupacinės pajėgos, arba Vidužemio jūroje ar Šiaurės Atlanto regione į šiaurę nuo Vėžio atogrąžos.

7 straipsnis

Ši Sutartis nekeičia ir neturi būti aiškinama kaip kuriuo nors būdu keičianti Šalių, kurios yra Jungtinių Tautų narės, teises ir įsipareigojimus pagal Chartiją arba pagrindinę Saugumo Tarybos atsakomybę už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą.

8 straipsnis

Kiekviena Šalis pareiškia, kad jokie galiojantys tarptautiniai įsipareigojimai tarp jos ir bet kurios kitos Šalies ar su bet kuria trečiąja valstybe neprieštarauja šios Sutarties nuostatoms**,** ir įsipareigoja neprisiimti jokių tarptautinių įsipareigojimų, prieštaraujančių šiai Sutarčiai.

9 straipsnis

Šalys įsteigia Tarybą, kurioje kiekvienai iš jų yra atstovaujama, svarstyti klausimams, susijusiems su šios Sutarties įgyvendinimu. Tarybos veikla organizuojama taip, kad ji galėtų bet kuriuo metu nedelsiant susirinkti. Taryba įsteigia tokias pagalbines institucijas, kokios yra būtinos. Pirmiausia ji įsteigia gynybos komitetą, kuris rekomenduoja 3 ir 5 straipsnių įgyvendinimo priemones.

10 straipsnis

Šalys vieningu susitarimu gali pakviesti bet kurią kitą Europos valstybę, galinčią remti šios Sutarties principus ir prisidėti prie Šiaurės Atlanto regiono saugumo, prisijungti prie šios Sutarties. Kiekviena taip pakviesta valstybė gali tapti Sutarties Šalimi deponuodama prisijungimo dokumentą Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybei. Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė praneša kiekvienai Šaliai apie kiekvieno tokio prisijungimo dokumento deponavimą.

11 straipsnis

Ši Sutartis ratifikuojama, o jos nuostatas Šalys įgyvendina pagal atitinkamas savo konstitucines procedūras. Ratifikavimo dokumentai kuo skubiau deponuojami Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybei, kuri apie kiekvieną deponavimą praneša kitoms Sutartį pasirašiusioms valstybėms. Sutartis ją ratifikavusioms valstybėms įsigalioja tą dieną, kai dauguma ją pasirašiusių valstybių, įskaitant Belgiją, Kanadą, Prancūziją, Liuksemburgą, Nyderlandus, Jungtinę Karalystę bei Jungtines Valstijas, deponuoja ratifikavimo dokumentus, o kitoms valstybėms įsigalioja jų ratifikavimo dokumentų deponavimo dieną.

12 straipsnis

Po dešimties Sutarties galiojimo metų ar bet kada vėliau Šalys, vienos iš jų prašymu, konsultuosis siekdamos peržiūrėti Sutartį atsižvelgiant į aplinkybes, darančias įtaką taikai ir saugumui Šiaurės Atlanto regione, įskaitant universalių ir regioninių susitarimų pagal Jungtinių Tautų Chartiją plėtrą tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo labui.

13 straipsnis

Po dvidešimties Sutarties galiojimo metų bet kuri iš Šalių gali iš jos išstoti praėjus vieneriems metams po pranešimo apie Sutarties denonsavimą Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybei, kuri praneša kitų Šalių vyriausybėms apie kiekvieną denonsavimo pranešimo deponavimą.

14 straipsnis

Ši Sutartis, kurios tekstai anglų ir prancūzų kalbomis yra autentiški, deponuojama Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės archyvuose.

Tinkamai patvirtintas Sutarties kopijas ši Vyriausybė perduoda kitoms ją pasirašiusių valstybių vyriausybėms.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti įgaliotieji atstovai pasirašė šią Sutartį.

Pasirašyta 1949 m. balandžio ketvirtą dieną Vašingtone.

_____